

Droga Polski do Unii Europejskiej

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Linia chronologiczna](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: *Tak głosowała Polska*, 10.06.2003, dostępny w internecie: dziennikpolski24.pl.

Flaga Unii Europejskiej oraz flagi państw do niej należących

Źródło: domena publiczna.

Polska była, jest i będzie częścią Europy. Nasz kraj geograficznie położony jest na tym kontynencie, dzieje naszego państwa historycznie są z nim związane, nasza kultura czerpie z tego samego źródła. Niestety, nie zawsze mogliśmy samodzielnie stanowić o własnym losie i suwerennie podejmować decyzje w polityce zagranicznej – aby możliwe stało się przystąpienie do Unii Europejskiej, organizacji, która swoje korzenie ma w Europie Zachodniej, musiało zostać spełnionych kilka warunków. Przełomowy rok 1989 przyniósł takie okoliczności. Od tamtych chwil minęło już sporo czasu, powoli dorasta pokolenie urodzone i wychowane w demokratycznej Polsce, w Polsce będącej członkiem Unii Europejskiej. Czy potrafisz zrozumieć emocje i dylematy, jakie towarzyszyły polskim politykom, którzy zdecydowali się zintegrować Polskę z Unią Europejską? Jakie trudności napotkał ten proces? Co mu sprzyjało?

Twoje cele

- Scharakteryzujesz okoliczności, w jakich rozpoczęła się polska droga do Unii Europejskiej.
- Przedstawisz i wyjaśnisz najważniejsze etapy integracji Polski z Unią Europejską.
- Przeanalizujesz korzyści i koszty związane z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej.

Przeczytaj

Zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowania procesu integracji Polski z Unią Europejską

Od zakończenia II wojny światowej Polska znajdowała się w sferze wpływów Związku Socjalistycznych Republik Sowieckich. Jako państwo satelickie nie mogła samodzielnie kształtować swojej polityki zagranicznej. Byliśmy państwem członkowskim Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej – organizacji konkurencyjnej względem Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (poprzedniczki Unii Europejskiej).

Fragment Muru Berlińskiego. Mural Dmitriego Vrubla przedstawiający słynny pocałunek przywódców ZSRS i NRD: Leonida Breżniewa i Ericha Honeckera. Rosyjski napis brzmi: (u góry) „Boże! Pomóż mi przeżyć” (na dole) „wśród tej śmiertelnej miłości”

Źródło: Bundesarchiv, B 145 Bild-F088809-0038 / Thurn, Joachim F., Wikipedia, licencja: CC BY-SA 3.0.

Jednak pod koniec lat 80. system komunistyczny zaczął chylić się ku upadkowi, ponieważ trudności gospodarcze państw bloku sowieckiego potęgowały niezadowolenie społeczne związane z naruszeniami praw i wolności obywatelskich. Również w naszym kraju władzę stopniowo przejmować zaczęły siły prodemokratyczne. Wskutek osłabienia ZSRS na arenie międzynarodowej i władz komunistycznych w naszym państwie możliwa była zmiana kursu polskiej polityki zagranicznej i dążenie do przyłączenia się do zachodnioeuropejskich struktur integracyjnych.

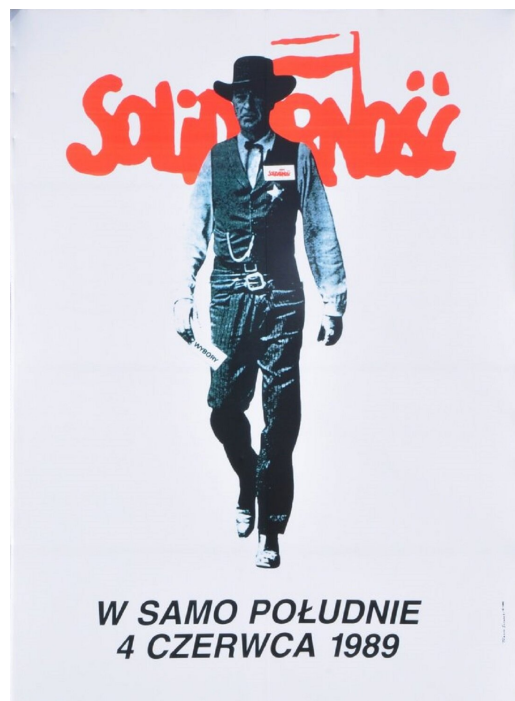
Nowa sytuacja, jaką w Europie wytworzył upadek komunizmu, zaowocowała potrzebą zmiany koncepcji budowy bezpieczeństwa europejskiego, kształtowanego do tej pory w oparciu o postanowienia [Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie](#). Na spotkaniu w Budapeszcie w 1994 roku uczestnicy konferencji zdecydowali o przekształceniu jej w trwałą Organizację Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie. Polska była jednym z inicjatorów i najbardziej zaangażowanych uczestników procesu KBWE/OBWE. Przyczyniło się to do znacznej poprawy wizerunku naszego państwa w Europie.

Duże znaczenie miało też przyjęcie Polski do Rady Europy w listopadzie 1991 roku. Przynależność naszego państwa do tej organizacji potwierdzała bowiem, że Polska jest państwem demokratycznym, w którym przestrzegane są prawa człowieka. W tym samym czasie Polska rozpoczęła również starania o przyjęcie w szeregi członków [Sojuszu Północnoatlantyckiego](#), a także angażowała się w liczne inicjatywy współpracy regionalnej:

- [Rada Państw Morza Bałtyckiego](#);
- [Inicjatywa Środkowoeuropejska](#);
- [Grupa Wyszehradzka](#);
- [Środkowoeuropejska Strefa Wolnego Handlu](#);
- [Trójkąt Weimarski](#).

Wszystkie te przedsięwzięcia w polityce zagranicznej świadczyły o konsekwentnym dążeniu Polski do zintegrowania się z państwami Europy Zachodniej i zdecydowanej zmianie kierunku naszych zainteresowań w tym obszarze ze wschodniego na zachodni. Konsekwencja ta zaś wpływała pozytywnie na ocenę starań naszego państwa o stowarzyszenie ze Wspólnotami Europejskimi, a później członkostwo w Unii Europejskiej.

W 1991 roku oficjalnie rozwiązano [Radę Wzajemnej Pomocy Gospodarczej](#) oraz [Układ Warszawski](#), otwierając Polsce drogę do samodzielnego stanowienia o sobie w polityce zagranicznej.

Plakat „Solidarność” nawiązujący do kadru z filmu *W samo południe* z Garym Cooperem stał się jednym z symboli wyborów kontraktowych. W rzeczywistości pojawił się dopiero 4 czerwca 1989 roku i wyłącznie w Warszawie, co wynikało z opóźnienia w jego druku we Francji. Jak myślisz, dlaczego przedstawiciele opozycji posłużyli się odniesieniem właśnie do tego filmu?

Źródło: Wistula, Wikimedia, licencja: CC BY 3.0.

W polityce wewnętrznej Polski również zachodziły istotne zmiany. Warunkiem koniecznym trwałego związania Rzeczypospolitej z zachodnioeuropejskimi strukturami integracyjnymi był przede wszystkim demokratyczny ustrój państwa z funkcjonującą gospodarką rynkową. Reformy zapoczątkowane upadkiem komunizmu zmierzały w tym właśnie kierunku. Totalitarny [reżim](#) komunistyczny zastąpiono demokratycznym państwem prawa, a system [gospodarki centralnie planowanej](#) – ustrojem wolnorynkowym.

Proces integracji

Od momentu, w którym [Tadeusz Mazowiecki](#), pierwszy premier III RP, zadeklarował chęć otwarcia naszego państwa na Europę i świat, do chwili przystąpienia Polski do Unii Europejskiej minęło niemal 15 lat. W tym czasie kolejne rządy, niezależnie od reprezentowanych poglądów politycznych, konsekwentnie i ciężko pracowały nad zbliżeniem naszego państwa do członkostwa w UE. To ponadpartyjne porozumienie w kwestii kierunku polityki zagranicznej świadczy o tym, jak ważnym celem było dla Polski uczestnictwo w procesie integracji europejskiej. Czas potrzebny do osiągnięcia tego celu pokazuje, że był to proces niezwykle złożony, wymagający licznych dostosowań i pokonania wielu trudności.

Historia procesu integracji Polski z Unią Europejską to przede wszystkim umowy międzynarodowe obejmujące różne obszary życia – od kwestii gospodarczych po polityczne. Każda z nich wymagała długotrwałych negocjacji, a następnie ratyfikacji – z jednej strony polskich władz, z drugiej – organów wspólnotowych, a często także władz poszczególnych państw członkowskich. Najważniejsze spośród tych umów to Układ Europejski oraz Traktat akcesyjny. Ważną rolę w tym procesie odgrywały instytucje i dokumenty tworzone w naszym państwie, których zadaniem było organizowanie, koordynowanie i monitorowanie postępów procesu integracji: Komitet Integracji Europejskiej, Narodowa Strategia Integracji, Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa.

Unia Europejska także przygotowywała się do rozszerzenia. Tutaj ogromną rolę odgrywały kolejne szczyty Rady Europejskiej, czyli spotkania przywódców państw członkowskich. W ich trakcie zapadały istotne decyzje dotyczące wymagań stawianych państwom kandydującym i terminów realizacji kolejnych etapów integracji (np. [kryteria kopenhaskie](#), Biała Księga). Jedną z najistotniejszych kwestii ustalonych podczas takich szczytów była decyzja o przyznaniu państwom kandydującym możliwości skorzystania z funduszy przedakcesyjnych: PHARE, ISPA oraz SAPARD. Warto wreszcie pamiętać o niebagatelnej roli, jaką w procesie integracji Polski z Unią Europejską odegrali politycy, tacy jak [Jan Kułakowski](#), [Jacek Saryusz-Wolski](#) i [Danuta Hübner](#).

Euroentuzjaści i eurosceptycy – korzyści i koszty integracji Polski z Unią Europejską

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej, jak w przypadku każdego innego państwa, które włączało się w jej struktury, wiązało się zarówno z licznymi nadziejami, jak i obawami. Dyskusja eurosceptyków i euroentuzjastów toczyła się na poziomie merytorycznych argumentów – faktów i danych, ale nie brakowało też głosów bazujących na stereotypach, a także lękach, jakie budziła nadchodząca zmiana.

Korzyści i koszty przystąpienia do UE

Polityczne	
Korzyści	Koszty
<ul style="list-style-type: none">uzyskanie przez Polskę gwarancji bezpieczeństwautrwalenie demokracji w Polsce (wspólnota europejskie wartości: demokracja, państwo prawa, prawa człowieka i mniejszości, gospodarka rynkowa)możliwość uczestniczenia w inicjowaniu i podejmowaniu ważnych dla polskiej racji stanu decyzji (zarówno w skali kontynentu, jak i świata)praca dla polskich urzędników w administracji europejskiej	<ul style="list-style-type: none">konieczność znajdowania kompromisowych rozwiązań uwzględniających interesy pozostałych państw członkowskichodpływ doświadczonych i wykwalifikowanych urzędników z administracji państwowejkonsekwencje deficytu demokracji w UE prowadzącego do utraty zaufania obywateli do instytucji publicznych, a w rezultacie m.in. do niskiej frekwencji wyborczej
Społeczno-ekonomiczne	
Korzyści	Koszty
<ul style="list-style-type: none">wzrost gospodarczywzrost inwestycji zagranicznych w Polsce wynikający m.in. z postrzegania naszego państwa jako bardziej stabilnego pod względem prawnym i ekonomicznym	<ul style="list-style-type: none">konieczność dostosowania polskich przedsiębiorstw do unijnych standardówdrenaż mózgów, czyli emigracja ludzi dobrze wykształconych do krajów lepiej rozwiniętych

- dostęp do nowych rynków zbytu dla polskich przedsiębiorców na korzystniejszych niż dotąd warunkach
- dostęp polskich pracowników do europejskiego rynku pracy, spadek bezrobocia
- rozwój sektora turystycznego
- wsparcie rozwoju Polski dzięki środkom z funduszy europejskich
- przyspieszenie procesu modernizacji i restrukturyzacji rolnictwa, wzrost dochodów polskich rolników
- trudności w wykorzystywaniu środków europejskich, m.in. ze względu na wymóg wkładu własnego, konieczność prawidłowego i terminowego rozliczenia środków, wykształcenia odpowiedniej kadry zdolnej do opracowania projektów i zarządzania nimi

Společno-kulturowe

Korzyści

- ułatwienie dostępu do dorobku kulturowego państw UE
- promocja polskiej kultury za granicą
- możliwość podejmowania studiów na najlepszych europejskich uczelniach przez polskich studentów na takich samych zasadach jak obywatele państw UE
- napływ cudzoziemców do Polski – wymiana doświadczeń, rozwój nauki

Koszty

- zagrożenie dla polskiej tożsamości narodowej

Słownik

Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej

organizacja międzynarodowa, której celem była koordynacja współpracy gospodarczej państw podporządkowanych ZSRS

ograniczenia ilościowe (kontyngenty)

określone przez państwo wartości importu lub eksportu, które nie mogą być przekroczone w wyznaczonym okresie (np. jednego roku)

Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie

seria dyplomatycznych spotkań państw europejskich, Kanady i USA w drugiej połowie lat 70. XX wieku, której celem było opracowanie zasad i norm dotyczących bezpieczeństwa europejskiego i współpracy między państwami w dziedzinie gospodarki i praw człowieka

Sojusz Północnoatlantycki

Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO), polityczno militarny układ, którego pierwotnym celem była obrona przed potencjalną agresją ZSRS

Rada Państw Morza Bałtyckiego

organizacja międzynarodowa będąca forum politycznej współpracy państw położonych w regionie Morza Bałtyckiego

Inicjatywa Środkowoeuropejska

zainicjowana w 1989 roku forma współpracy państw Europy Środkowo-Wschodniej i Południowej

Grupa Wyszehradzka

współpraca polityczna Czech, Słowacji, Polski i Węgier, początkowo ukierunkowana przede wszystkim na wzajemne wsparcie w procesie dążenia do członkostwa w Unii Europejskiej

Środkowoeuropejska Strefa Wolnego Handlu

porozumienie podpisane w 1992 roku między Polską, Węgrami i Czechosłowacją, którego celem było zniesienie ciał w handlu wzajemnym

Trójkąt Weimarski

organizacja, której celem jest stymulowanie współpracy Polski, Niemiec i Francji

Układ Warszawski

polityczno-wojskowy sojusz państw bloku sowieckiego z dominującą rolą ZSRS
reżim

system władzy, ustroj polityczny, najczęściej w odniesieniu do ustrojów niedemokratycznych

gospodarka centralnie planowana

ustroj gospodarczy, w którym decyzje dotyczące produkcji i dystrybucji dóbr, a także dokonywanych inwestycji podejmowane są przez centralne władze państwa

deficyt demokracji (w UE)

negatywne zjawisko dotyczące sposobu funkcjonowania Unii Europejskiej związane z ograniczonym wpływem obywateli państw członkowskich na decyzje podejmowane przez organy Unii Europejskiej

G7

grupa siedmiu państw, które są jednymi z najsilniejszych gospodarek na świecie
strefa wolnego handlu

obszar, wewnątrz którego zniesiono cła i inne ograniczenia w handlu wzajemnym
jednolity rynek europejski

wspólny rynek Unii Europejskiej, w ramach którego zagwarantowane są cztery swobody
– swoboda przepływu towarów, usług, osób i kapitału

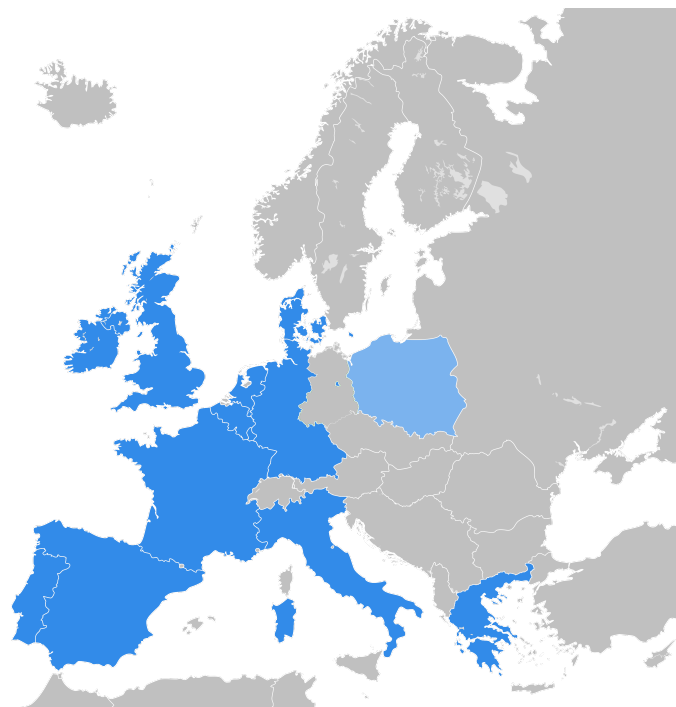
kryteria kopenhaskie

ustalone podczas spotkania Rady Europejskiej w 1993 r. polityczne i ekonomiczne warunki, jakie musi przed przystąpieniem do Unii Europejskiej spełnić państwo kandydujące

Linia chronologiczna

Polecenie 1

Przeanalizuj oś czasu, na której przedstawiono proces integracji Polski z Unią Europejską. Zwróć uwagę na pojawiające się tam kategorie. Co twoim zdaniem w największym stopniu przyczyniło się do dynamizowania postępów procesu integracji? Czy największą rolę odegrały tu podpisywane umowy międzynarodowe? Decyzje podejmowane przez przywódców państw członkowskich podczas szczytów Rady Europejskiej? Instytucje i dokumenty tworzone przez polski rząd? Ludzie zaangażowani w proces integracji? Wybierz kategorię i przedstaw swoje uzasadnienie.

16.9.1988

UMOWY

Nawiązanie stosunków dyplomatycznych Polska – Europejska Wspólnota Gospodarcza [Czytaj więcej...](#)

Po II wojnie światowej Polska znalazła się w radzieckiej strefie wpływów i nie mogła całkowicie samodzielnie decydować o swojej polityce zagranicznej. Polska nie utrzymywała żadnych kontaktów ze Wspólnotami Europejskimi, a polskie władze komunistyczne były wrogo nastawione do państw członkowskich Wspólnot, które w oficjalnej retoryce rządowej oceniano jako twór reakcyjno-burżuazyjny i postrzegano jako gospodarcze zaplecze wrogiego Sojuszu Północnoatlantyckiego. Dopiero lata 70. przyniosły stopniową zmianę tej sytuacji. Nasiliły się oficjalne i prywatne kontakty między przywódcami państw dotąd wrogich sobie bloków. W czerwcu 1988 roku podpisano **deklarację normalizującą relacje między Radą Wzajemnej**

Pomocy Gospodarczej i Wspólnotami Europejskimi. Stworzyło to dla polskich władz warunki umożliwiające nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Europejską Wspólnotą Gospodarczą.

14.7.1989

FUNDUSZE

Program PHARE

[Czytaj więcej...](#)

Przeprowadzenie pierwszych od czasów wojny wiarygodnych wyborów w Polsce i zapowiedź reform wolnorynkowych spotkały się z dużym wsparciem państw zachodnioeuropejskich. Podczas paryskiego szczytu G7 (siedmiu najbardziej uprzemysłowionych państw świata) zdecydowały one o wymiernym wsparciu reform ustrojowych przez utworzenie specjalnego funduszu na realizację tego celu. **Program PHARE** (ang. *Poland and Hungary: Assistance for Restructuring Their Economies*) to pierwszy z trzech przedakcesyjnych funduszy dostępnych dla Polski. Celem tego koordynowanego przez Komisję Europejską programu było wsparcie działań państw nim objętych, w tym Polski, w obszarze urynkwienia ich gospodarek. Z czasem cele programu zmodyfikowano i stał się on jednym z instrumentów przygotowania do członkostwa. W ramach PHARE finansowano m.in. restrukturyzację przedsiębiorstw państwowych i rolnictwa, rozwój sektora prywatnego, reformę instytucji publicznych, administracji, systemów opieki społecznej, zdrowotnej, oświaty i zatrudnienia, przebudowę sektora energetyki, transportu, telekomunikacji, ochronę środowiska i dostosowanie prawodawstwa krajowego do standardów UE. W latach 1990–2003 całkowity budżet PHARE dla Polski wyniósł ok. 3,9 mld euro.

12.9.1989

POSTAĆ

Tadeusz Mazowiecki

[Czytaj więcej...](#)

W polityce wewnętrznej rząd Tadeusza Mazowieckiego skoncentrował się na przeprowadzeniu reform umożliwiających transformację ustrojową: z państwa komunistycznego w demokratyczne, z gospodarki centralnie planowanej – w wolnorynkową. Jednym z najważniejszych priorytetów polityki zagranicznej było zbliżenie Polski z Europą Zachodnią. W swoim exposé Tadeusz Mazowiecki mówi: „Pragniemy otwarcia Polski ku Europie i światu. Prawidłowy i pełny rozwój naszych stosunków we wszystkich dziedzinach hamowały dotychczas względy dalekie od racjonalnych. Musimy nadrobić zaległości, zwłaszcza we współpracy z krajami Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej”. To początek drogi do połączenia Polski z zachodnioeuropejskimi strukturami integracyjnymi.

19.9.1989

POSTAĆ

Krzysztof Skubiszewski

[Czytaj więcej...](#)

Minister spraw zagranicznych Krzysztof Skubiszewski podpisuje umowę między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Europejską Wspólnotą Gospodarczą w sprawie handlu oraz współpracy handlowej i gospodarczej. Jest to pierwsza umowa regulująca stosunki Polski z państwami Wspólnot od dziesięcioleci. Jej celem jest liberalizacja wymiany handlowej między Polską a państwami EWG, w tym zniesienie ograniczeń ilościowych. Już w ciągu pierwszego roku obowiązywania umowy państwa członkowskie Wspólnoty stały się głównym partnerem handlowym Polski.

44

PREZES RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, 5 kwietnia 1994 roku.

Ekscelencjo,

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej niniejszym ma zaszczyt złożyć wniosek o członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej w oparciu o Artykuł 0 Traktatu o Unii Europejskiej oraz poinformować, że Polska jest gotowa podjąć w stosownym czasie negocjacje na temat przystąpienia.

Z wyrazami szacunku,

Waldemar PAŃLAK

Jego Ekscelencja
Theodoros PANGALOS
Przewodniczący Rady
Unii Europejskiej
B r u k s e l a

26.2.1990

POSTAĆ

Jan Kułakowski

[Czytaj więcej...](#)

Pierwszym ambasadorem Polski akredytowanym przy Komisji Wspólnot Europejskich w Brukseli zostaje Jan Kułakowski. Późniejszy premier RP i przewodniczący Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek tak wspomina tę postać: „Był jednym z architektów wejścia Polski do Unii Europejskiej. Wielka przygoda wejścia naszego kraju do Unii Europejskiej zaczęła się właśnie od niego. Był naszym pierwszym unijnym nauczycielem” (cyt. za EurActiv.pl). Jan Kułakowski był uczestnikiem powstania warszawskiego, w czasie wojny stracił siostrę i ojca, a po wojnie wyemigrował z matką do Belgii, gdzie ukończył studia prawnicze. Współpracował z „Solidarnością”, a kiedy zaszła taka potrzeba – mógł reprezentować interesy naszego państwa na arenie międzynarodowej, wykorzystując swoje ogromne doświadczenie, rozległe znajomości oraz szacunek, jakim się w tym środowisku cieszył.

26.1.1991

POSTAĆ

Jacek Saryusz-Wolski

[Czytaj więcej...](#)

W maju 1990 r. Polska składa oficjalny **wniosek o rozpoczęcie negocjacji umowy o stowarzyszeniu ze Wspólnotami Europejskimi**. Polska była pierwszym krajem z Europy Środkowo-Wschodniej, który przedstawił taki projekt. Na czele ekipy negocjującej układ stanął Jacek Saryusz-Wolski, który w styczniu 1991 r. został **pierwszym pełnomocnikiem rządu ds. integracji europejskiej oraz pomocy zagranicznej**.

16.12.1991

UMOWY

Układ Europejski

[Czytaj więcej...](#)

Po niemal roku negocjacji podpisano Układ Europejski ustanawiający stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi. Do chwili wejścia Polski do Unii Europejskiej ta umowa międzynarodowa stanowiła podstawę wzajemnych stosunków. Regulowała ona kwestie gospodarczej współpracy oraz politycznego dialogu między stronami. Zawierała także zapis o tym, że stowarzyszenie jest jedynie środkiem do osiągnięcia ostatecznego celu, jakim jest pełne członkostwo we Wspólnotach.

1.3.1992

UMOWY

Umowa Przejściowa

[Czytaj więcej...](#)

Ze względu na to, że ratyfikacja całości Układu Europejskiego była procesem długotrwałym (wymagała ratyfikacji Parlamentu Europejskiego, polskiego i dwunastu parlamentów państw członkowskich), zdecydowano, że część handlowa tej umowy (tzw. Umowa Przejściowa) wejdzie w życie wcześniej. Umowę tę negocjowała z mandatu państw członkowskich Komisja Europejska, co umożliwiło wejście umowy w życie niemal od razu po wynegocjowaniu. Celem umowy było wprowadzenie strefy wolnego handlu między sygnatariuszami poprzez stopniową redukcję celi i innych ograniczeń w handlu wzajemnym.

322

UCHWAŁA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 22 maja 1997 r.

w sprawie „Narodowej Strategii Integracji”.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej po zapoznaniu się z Narodową Strategią Integracji, przedstawioną przez Rząd w wykonaniu uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 marca 1996 r. — stwierdzając, że integracja Polski z Unią Europejską jest zgodna z narodową racją stanu i strategicznym celem państwa, w szczególności polityki zagranicznej, a w przededniu podjęcia negocjacji członkowskich przedstawienie Narodowej

Strategii Integracji wychodzi naprzeciw potrzebie określenia jednoznacznego stanowiska Rządu w sprawie integracji Polski z Unią Europejską, uznaje, że:

2. Pilną potrzebą jest określenie szczegółowego kalendarza terminów realizacji działań rządowych, mających na celu wdrożenie Narodowej Strategii Integracji.

3. Konieczne jest określenie środków i źródeł finansowania poszczególnych przedsięwzięć dostosowawczych, co powinno znaleźć wyraz w rządowych propozycjach budżetowych na najbliższe lata.

4. Działania Rządu powinny skuteczniej zwiększyć determinację w zakresie realizowania ogólnonarodowego celu, jakim jest integracja Polski z Unią Europejską, w szczególności powinny w sposób spójny wiązać przeprowadzaną transformację ustrojową i gospodar-

1. Niezbędne jest w dalszych pracach Rządu usunięcie istniejących niejasności i niespójności pomiędzy wprowadzeniem i częścią I (ogólne cele polityczne) Narodowej Strategii Integracji oraz jej pozostałymi częściami.

czą Polski z procesami dostosowującymi do członkostwa oraz skutecznie wpływać na podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa w zakresie integracji europejskiej poprzez efektywne działania edukacyjne i informacyjne.

5. Działania Rządu powinny skuteczniej zabezpieczać polskie interesy narodowe, w szczególności zaś interesy rodzimego kapitału, pracowników i rolników w przyszłej zjednoczonej Europie.

Marszałek Sejmu: J. Zych

4.7.1992

RATYFIKACJA

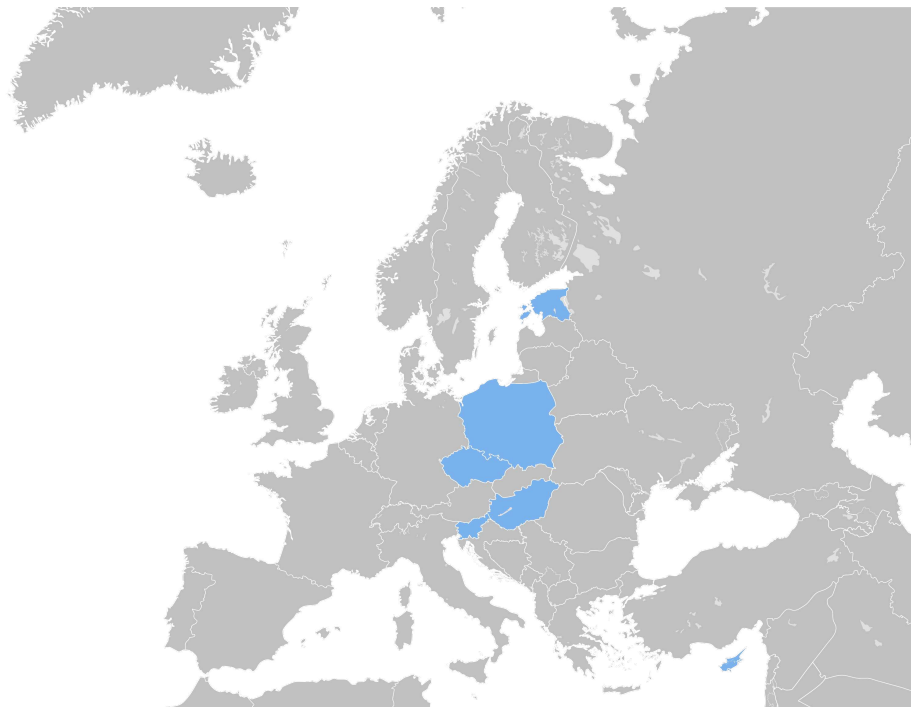
Sejm RP wyraża zgodę na ratyfikację Układu Europejskiego przez Prezydenta RP

16.9.1992

RATYFIKACJA

Parlament Europejski ratyfikuje Układ Europejski

21.6.1993 - 22.6.1993

SZCZYT RE

Kryteria kopenhaskie

[Czytaj więcej...](#)

Na spotkaniu Rady Europejskiej w Kopenhadze przywódcy państw członkowskich UE ustalają polityczno-ekonomiczne kryteria, jakie muszą spełnić państwa Europy Środkowo-Wschodniej ubiegające się o członkostwo w Unii Europejskiej.

Kryteria polityczne:

– stabilna demokracja;

- rządy prawa;
- przestrzeganie praw człowieka;
- poszanowanie praw mniejszości.

Kryteria ekonomiczne:

- sprawna gospodarka rynkowa;
- zdolność sprostania presji konkurencyjnej na jednolitym rynku europejskim.

Kryteria zdolności:

- przyjęcie *acquis communautaire* i obowiązków wynikających z członkostwa;
- wypełnianie celów Unii Politycznej, Gospodarczej i Walutowej;
- zdolność do korzystania z praw wynikających z członkostwa.

Oprócz postawienia warunków państwom kandydującym do UE, przywódcy państw członkowskich zdecydowali, że do rozszerzenia dojdzie dopiero wtedy, gdy Unia będzie właściwie przygotowana na przyjęcie nowych członków, a ich przyłączenie się nie zahamuje procesu integracji.

1.2.1994

UMOWY

Wejście w życie całości Układu Europejskiego

[Czytaj więcej...](#)

Prezydent Lech Wałęsa ratyfikował Układ Europejski 20 października 1992 r., 13 grudnia 1993 r. dobiegła końca ratyfikacja po stronie unijnej. Dzięki tej umowie Polska związała się z najsilniejszym ugrupowaniem integracyjnym na świecie, będącym jednocześnie naszym największym partnerem gospodarczym. Układ obejmował kwestie wzajemnego handlu, przepływu usług, kapitału, pracowników, zakładania przedsiębiorstw, harmonizacji przepisów polskich z unijnymi, współpracy finansowej i kulturalnej. Zapisy umowy tworzyły dla Polski preferencyjne warunki we wspomnianych obszarach, tzn. nie były one rozciągane na innych partnerów handlowych Unii Europejskiej.

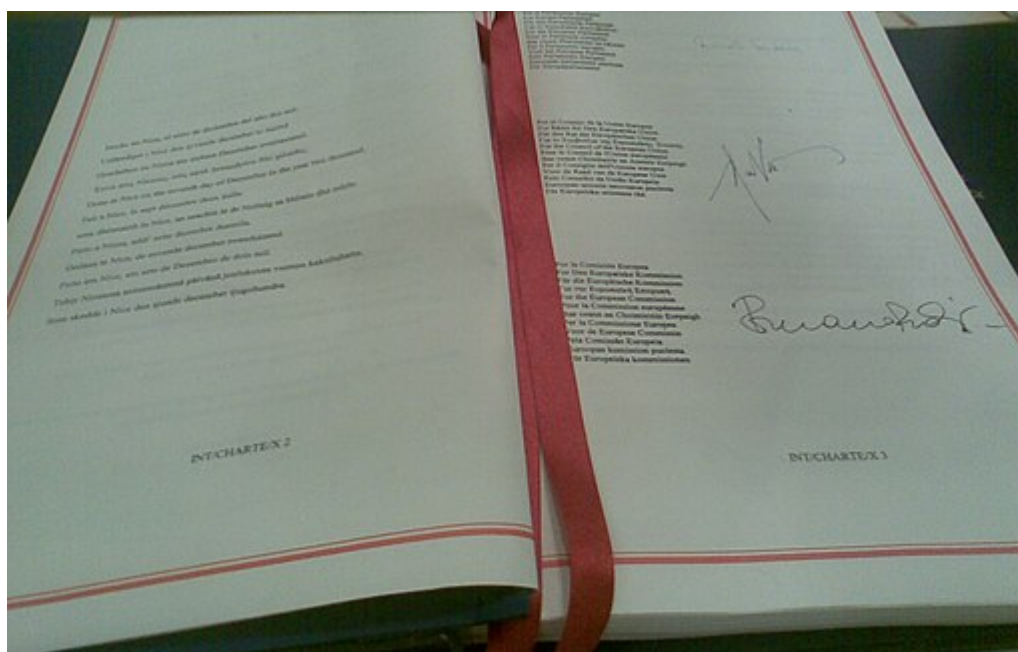
8.4.1994

DOKUMENTY

Oficjalny wniosek o członkostwo w Unii Europejskiej

[Czytaj więcej...](#)

Minister spraw zagranicznych Andrzej Olechowski składa oficjalny wniosek o członkostwo Polski w Unii Europejskiej na ręce greckiej prezydencji. Moment ten jest formalnym początkiem procesu akcesyjnego. Warto zauważyć, że zdarzył się on zaledwie dwa miesiące po wejściu w życie Układu Europejskiego. Trudno o lepszy dowód determinacji polskich władz do integracji naszego państwa z Unią Europejską.

9.12.1994 - 10.12.1994

SZCZYT RE

Strategia przedczłonkowska

[Czytaj więcej...](#)

W celu ułatwienia państwom kandydującym przygotowań do członkostwa w Unii Europejskiej, Rada Europejska podczas spotkania w Essen przyjmuje strategię, której głównym celem jest wsparcie państw ubiegających się o członkostwo w wypełnieniu kryteriów członkostwa. Państwa Unii po raz kolejny potwierdzają wolę rozszerzenia ugrupowania o kraje stowarzyszone. W strategii zabrakło konkretów – kalendarza dochodzenia do członkostwa, a przede wszystkim daty rozpoczęcia negocjacji. Zobowiązano jednak Komisję Europejską do przygotowania tzw. Białej Księgi, która ułatwiłaby państwom kandydującym wdrażanie wspólnotowego porządku prawnego.

26.6.1995 - 27.6.1995

SZCZYT RE

Biała Księga

[Czytaj więcej...](#)

Na szczycie Rady Europejskiej w Cannes przywódcy państw członkowskich przyjmują Białą Księgę – raport ws. przygotowania krajów stowarzyszonych do integracji w ramach jednolitego rynku europejskiego. Ten podzielony na 23 sektory zbiór aktów prawa wspólnotowego, priorytetowych z punktu widzenia funkcjonowania wspólnotowego rynku wewnętrznego, prezentował konieczne do wprowadzenia w państwach kandydujących regulacje, przedstawiając także ich cele, charakter i metody wdrażania. Zalecane przepisy uporządkowano według pożądanej kolejności ich implementacji w krajach kandydujących. Dokument ten stał się podstawą do opracowania przez polski rząd szczegółowego harmonogramu działań dostosowujących polski system prawny do wymogów jednolitego rynku europejskiego. Harmonogram taki Rada Ministrów RP zaakceptowała 15 lipca 1997 r.

26.7.1996
SZCZYT RE
AVIS

[Czytaj więcej...](#)

Podczas madryckiego szczytu Rady Europejskiej powierzono Komisji Europejskiej przygotowanie opinii dotyczących wniosków o członkostwo (AVIS) Polski i innych krajów kandydujących do UE wraz z całościowym raportem na temat rozszerzenia. Około pół roku zajęło Komisji opracowanie specjalnego kwestionariusza z pytaniami do państw ubiegających się o członkostwo, obejmującego ponad 200 pytań dotyczących najróżniejszych dziedzin polityki unijnej. W kwietniu 1996 r. Komisja przekazała ten kwestionariusz Polsce. Po trzech miesiącach wytężonej pracy polskiej Rady Ministrów, minister spraw zagranicznych Dariusz Rosati przekazał Rolfowi Timansowi, szefowi delegacji europejskiej, liczącą około 2300 stron angielską wersję dokumentu, dzięki któremu przywódcy państw członkowskich UE mieli lepiej poznać sytuację polityczno-ekonomiczną Polski i zdecydować o rozpoczęciu negocjacji członkowskich. Opinia Komisji Europejskiej o Polsce przygotowana na podstawie tego dokumentu była bardzo pozytywna, wskazano jednak również obszary, które wymagały intensyfikacji działań dostosowawczych, np. rolnictwo i ochrona konsumentów.

8.8.1996

INSTYTUCJE

Komitet Integracji Europejskiej

[Czytaj więcej...](#)

Opublikowanie Białej Księgi zapoczątkowało proces tworzenia w Polsce instytucji, których zadaniem było integrowanie naszego państwa ze strukturami europejskimi. Jako pierwszy powstał Komitet Integracji Europejskiej, który był centralnym organem administracji rządowej ds. programowania i koordynowania polityki integracji Polski z UE. Na czele Komitetu stał przewodniczący (z reguły prezes Rady Ministrów), jego prace wspierał sekretarz, którym została Danuta Hübner. Stałymi członkami byli również ministrowie właściwi ds. zagranicznych, wewnętrznych, gospodarki, pracy, finansów publicznych, Skarbu Państwa, środowiska, rolnictwa, infrastruktury, zdrowia i sprawiedliwości. Do zadań Komitetu należało m.in.

- koordynowanie procesów adaptacyjnych i integracyjnych z UE,
- inicjowanie, organizowanie i koordynowanie działań kształtujących te procesy w sferze społecznej i ekonomicznej,
- dostosowanie instytucji prawnych, opiniowanie aktów prawnych pod względem ich zgodności z prawem wspólnotowym,
- współpraca z Komisją Europejską,
- koordynowanie przedsięwzięć związanych z pozyskiwaniem i wykorzystaniem funduszy przedakcesyjnych,
- przygotowanie kadr,
- działania informacyjne,
- wsparcie samorządów w zakresie przygotowania do funkcjonowania w UE.

3.10.1996

INSTYTUCJE

Urząd Komitetu Integracji Europejskiej

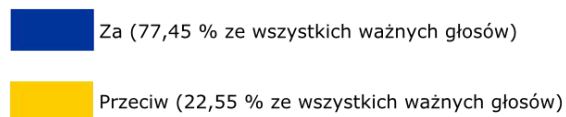
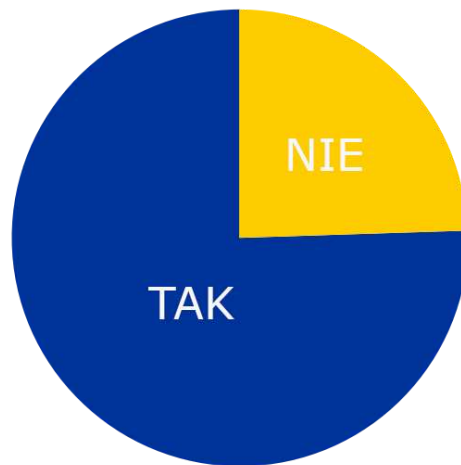
[Czytaj więcej...](#)

Urząd ten to administracyjne zaplecze Komitetu Integracji Europejskiej. Powstał na podstawie tej samej ustawy z sierpnia 1996 r., a działalność rozpoczął już w październiku. UKIE podzielono na siedem departamentów:

- harmonizacji prawa,
- polityki integracyjnej,
- analiz stosunków europejskich,
- informacji i kształcenia europejskiego,
- koordynacji i monitorowania pomocy zagranicznej,
- programów rozwoju instytucjonalnego,
- obsługi negocjacji akcesyjnych.

Najważniejsze zadania UKIE to przyspieszenie prac nad harmonizacją polskiego prawa z prawem wspólnotowym, przygotowanie instytucjonalne i prowadzenie działań dostosowawczych, a także szerzenie informacji na temat integracji europejskiej i utrzymywanie społecznego poparcia dla tego procesu. UKIE działał do końca 2009 r. 1 stycznia 2010 r. został połączony z Ministerstwem Spraw Zagranicznych.

Wyniki referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej

28.1.1997

DOKUMENTY

Narodowa Strategia Integracji

[Czytaj więcej...](#)

Uchwalona przez Radę Ministrów Narodowa Strategia Integracji to dokument, w którym polski rząd wyznaczył strategiczne kierunki działania wszystkich zaangażowanych uczestników procesu integracji. Była to pierwsza próba usystematyzowania dotychczasowych przedsięwzięć integracyjnych, sprecyzowania priorytetów oraz głównych elementów procesów dostosowawczych. W dokumencie tym rząd polski odniósł się do dziedzin wskazanych w kryteriach kopenhaskich. Narodowa Strategia Integracji poruszała kwestie związane z politycznymi i gospodarczymi celami Polski w kontekście procesu integracji z Unią Europejską. Zawierała też opis działań informacyjnych, przygotowań kadrowych, procesu dostosowywania gospodarki, w tym rolnictwa, prawa oraz możliwości współpracy w zakresie unijnych polityk – Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

2.4.1997

RATYFIKACJA

Klauzula europejska

[Czytaj więcej...](#)

Uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe nowa Konstytucja RP zawiera specjalny art. 90, nazywany klauzulą europejską. Na mocy tego artykułu RP może na podstawie umowy międzynarodowej przekazać organizacji międzynarodowej lub organowi międzynarodowemu kompetencje organów władzy państwowej w niektórych sprawach. Ustawę wyrażającą zgodę na ratyfikację takiej umowy międzynarodowej uchwała Sejm większością $\frac{2}{3}$ głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów oraz przez Senat większością $\frac{2}{3}$ głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby senatorów. Zgoda na ratyfikację takiej umowy może być także uchwalona w referendum ogólnokrajowym. Uchwałę w sprawie wyboru trybu wyrażenia zgody na ratyfikację podejmuje Sejm bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. Na podstawie tego przepisu Konstytucji w kwietniu 2003 r. Sejm zdecydował o przeprowadzeniu referendum europejskiego.

12.12.1997 - 13.12.1997

SZCZYT RE

Grupa luksemburska

[Czytaj więcej...](#)

Komisja Europejska przedstawia w Parlamencie Europejskim opinię na temat wniosków o członkostwo w Unii Europejskiej złożonych przez kraje stowarzyszone, w tym Polskę. W opinii tej Komisja rekomenduje rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z sześcioma państwami: Cyprem, Czechami, Estonią, Polską, Słowenią i Węgrami. Podczas najbliższego spotkania na szczycie Rady Europejskiej w Luksemburgu przywódcy państw członkowskich UE podejmują na tej podstawie decyzję o rozpoczęciu negocjacji ze wskazaną grupą państw – nazywaną odtąd potocznie grupą luksemburską.

25.3.1998

FUNDUSZE

Partnerstwo dla członkostwa

[Czytaj więcej...](#)

To dokument przyjęty przez Komisję Europejską, którego głównym celem było wzmocnienie przygotowań przedakcesyjnych państw kandydujących. W programie tym określono listę zadań, które Polska powinna zrealizować, zanim zostanie pełnoprawnym członkiem UE. Do najważniejszych należały:

- wzmocnienie struktur administracyjnych i poprawa działania administracji,
- wzmocnienie kontroli granicznej i służb policyjnych pod kątem zwalczania nielegalnej imigracji, przemytu narkotyków, walki z międzynarodowymi grupami przestępczymi
- stopniowe przyjmowanie unijnego dorobku prawnego.

Co niezwykle ważne, w programie uwzględniono też sposoby finansowania tych zadań. Polska mogła korzystać z trzech utworzonych przez państwa członkowskie Unii Europejskiej funduszy:

PHARE, ISPA i SAPARD.

Pierwszy z nich – fundusz PHARE – funkcjonował w naszym kraju już od początku lat 90., a finansowano z niego głównie przedsięwzięcia z zakresu wzmocnienia instytucjonalnego i inwestycji, aby Polska jako kraj kandydujący mogła osiągnąć standardy prawa wspólnotowego. Były to: budowa oczyszczalni ścieków, renowacja starego miasta, budowa drogi, ale można było także realizować tzw. projekty miękkie, czyli związane z rozwojem zasobów ludzkich (szkolenia). Program SAPARD, czyli Specjalny Program Przedakcesyjny na rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, oferował bezzwrotną pomoc dla sektora rolno-spożywczego oraz mieszkańców terenów wiejskich. Przykładowo ze środków tego funduszu młody polski rolnik mógł zmodernizować swoje gospodarstwo.

ISPA (Przedakcesyjny Instrument Polityki Strukturalnej) to fundusz, z którego współfinansowano duże projekty inwestycyjne w dziedzinie ochrony środowiska i infrastruktury transportowej.

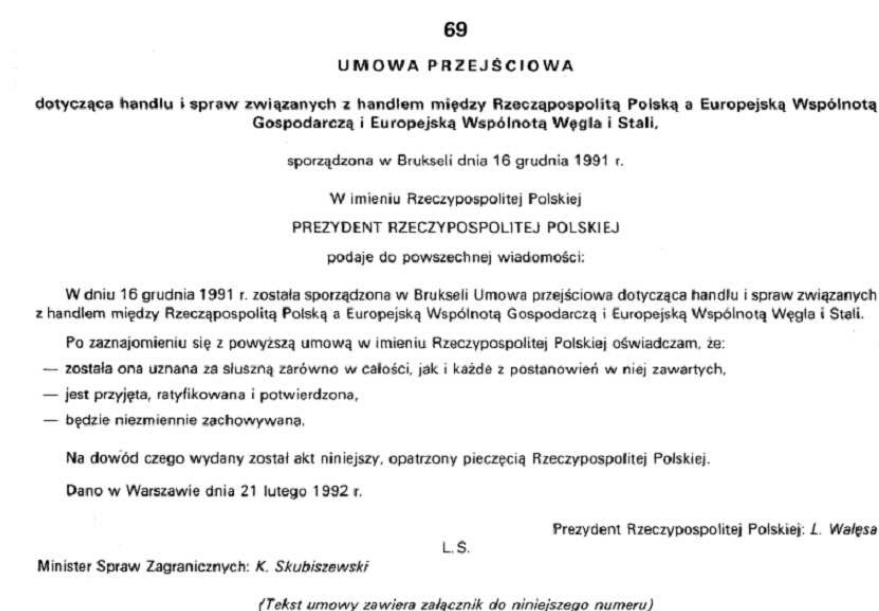
27.3.1998

INSTYTUCJE

Zespół do spraw Negocjacji o Członkostwo

[Czytaj więcej...](#)

W celu usprawnienia i lepszej koordynacji prowadzonych negocjacji o członkostwo Polski w UE polski rząd powołał specjalny Zespół do spraw Negocjacji o Członkostwo RP w UE. Na jego czele stanął pełnomocnik rządu do spraw negocjacji o członkostwo – Jan Kułakowski. Zespół reprezentował stronę polską na dwustronnych międzyrządowych konferencjach akcesyjnych (negocjacjach), które rozpoczęły się kilka dni później.

31.3.1998

NEGOCJACJE

Rozpoczęcie negocjacji członkowskich

[Czytaj więcej...](#)

Negocjacje dotyczące polskiego członkostwa w Unii Europejskiej rozpoczęły się w 1998 r. w Brukseli. Podzielono je na 31 obszarów, dwie dziedziny nie podlegały jednak negocjacjom (instytucje i inne). W 14 obszarach nie zachodziła żadna istotna sprzeczność interesów między nami a naszym partnerem negocjacyjnym – Unią Europejską. Wśród pozostałych 15 „konfliktowych” obszarów znalazły się m.in. problemy dotyczące swobody przepływu towarów, osób, usług i kapitału, polityki konkurencji, rolnictwa i rybołówstwa, polityki transportowej, społecznej i zatrudnienia, środowiska, podatków, energii, telekomunikacji i technologii informacyjnych, wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych oraz finansów i budżetu.

USTAWA

z dnia 4 lipca 1992 r

o ratyfikacji Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, sporządzonego w Brukseli dnia 16 grudnia 1991 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami

Członkowskimi, sporządzonego w Brukseli dnia 16 grudnia 1991 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

23.6.1998

DOKUMENTY

Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa

[Czytaj więcej...](#)

Rząd RP przyjmuje dokument, który określa kierunki polskich działań dostosowawczych i harmonogram ich realizacji w latach poprzedzających przystąpienie do Unii Europejskiej. Po raz pierwszy dokument ten Rada Ministrów przyjęła w 1998 r. W kolejnych latach natomiast co roku przygotowywano raport z wykonania Narodowego Programu, a na jego podstawie przyjmowano kolejne nowelizacje tego dokumentu.

Kategoria

umowy międzynarodowe ▼

Uzasadnienie:

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Rozpoznaj postaci ważne dla procesu integracji Polski z Unią Europejską.

Ćwiczenie 2

Uporządkuj wydarzenia składające się na proces integracji Polski z Unią Europejską w kolejności chronologicznej.

rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych

złożenie wniosku o członkostwo w Unii Europejskiej

przeprowadzenie referendum w sprawie wejścia do Unii Europejskiej

podpisanie traktatu akcesyjnego

podpisanie układu stowarzyszeniowego

Ćwiczenie 3

Do definicji dopasuj pojęcia związane z integracją Polski z Unią Europejską.

opracowany przez Komisję Europejską dokument określający stan przygotowań i dopasowania aktów prawnych państwa kandydującego do standardów prawa wspólnotowego i wymagań jednolitego rynku europejskiego

Biała Księga

środki finansowe przyznane przez Unię Europejską państwom kandydującym, których celem było wsparcie działań przygotowujących do członkostwa

kryteria kopenhaskie

polityczne i ekonomiczne warunki, jakie musi przed przystąpieniem do Unii Europejskiej spełnić państwo kandydujące, ustalone podczas spotkania Rady Europejskiej w 1993 r.

fundusze przedakcesyjne

artykuł Konstytucji RP z 1997 r. umożliwiający polskim władzom przekazanie części kompetencji organów władzy państwowej organizacji międzynarodowej lub jej organom

grupa luksemburska

grupa wyłoniona podczas szczytu Rady Europejskiej w grudniu 1997 r. jako państwa kandydujące najlepiej przygotowane do rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych do Unii Europejskiej

klauzula europejska

opinia Komisji Europejskiej na temat złożonego przez państwo kandydujące wniosku o członkostwo w Unii Europejskiej

ten opis nie pasuje do żadnego z wymienionych pojęć

Ćwiczenie 4

Uzupełnij brakujące określenia.

Fundusze to środki pomocy finansowej skierowane do przyszłych członków Unii Europejskiej poprzez specjalne . Ich najważniejszym celem było wsparcie przygotowania państw kandydujących do członkostwa w Unii Europejskiej i pomoc w wyrównywaniu ekonomicznych. Najstarszym z tych funduszy był program , poprzez który wspierano m.in. sektor przedsiębiorstw, ochronę zdrowia czy rozwój ludzkiego. Ze środków ISPA finansowano rozbudowę infrastruktury transportowej oraz , program natomiast służył rozwojowi obszarów . Po przystąpieniu do Unii Europejskiej Polska utraciła prawo do korzystania z tych funduszy, stała się jednak funduszy europejskich w ramach unijnej polityki i strukturalnej.

niedoboru

nadwyżek

PHARE

beneficjentem

miejskich

EFRR

uchwały

przedakcesyjne

prywatnych

państwowych

SAPARD

międzynarodowej

dyrektywy

różnic

kapitału

regionalnej

bezzwrotnej

programy

wiejskich

zwrotnej

ochronę środowiska

Przeczytaj fragment artykułu, a następnie rozwiąż zadanie.

“ *Tak głosowała Polska* ”

Opinie

Prof. Jacek Kurczewski, socjolog z Uniwersytetu Warszawskiego: Analizując frekwencję podczas referendum, dochodzę do trzech wniosków. Po pierwsze, więcej osób wzięło w nim udział niż zwykle chodzi do wyborów. W naszej rzeczywistości należy się cieszyć z każdego wyniku przekraczającego 47-48 proc., bo generalnie Polacy charakteryzują się brakiem więzi z państwem. Nie lubimy również decydować, gdy stoimy przed wyborem kłopotliwym, kontrowersyjnym, a opowiedzenie się za lub przeciw Unii dla wielu z nas jest tego rodzaju problemem.

Po drugie, fakt, że ponad 40 proc. osób uprawnionych do głosowania nie poszło do referendum, musi martwić, gdy zważy się na rangę, jaką miało ono dla naszej przyszłości.

Po trzecie, wynik referendum jest znakomity, jeśli pamięta się, że do głosowania namawiał premier, którego absolutna większość narodu - mówiąc najdelikatniej - nie lubi. Na szczęście, namawiał nie tylko on, bo w przeciwnym wypadku do urn poszłoby najwyżej kilka procent.

Twierdzę, że o wygranej zwolenników Unii zdecydował głos papieża, wystąpienia aktorów czy innych znanych i popularnych osób, nasze wielowiekowe już utożsamianie się z zachodnią Europą. Gdyby agitację prounijną prowadził tylko rząd, to wynik byłby odwrotny.

Jeśli chodzi o proporcje między głosami na „tak” i „nie”, to - moim zdaniem - dobrze się stało, że prawie co czwarty wyborca był przeciwny. Zachód byłby bardziej zdziwiony, gdyby okazało się, że np. ponad 90 proc. tak dużego narodu jest „za”. Obcokrajowcy mogliby odnieść wrażenie, że cechuje nas owczy pęd, że jak barany chcemy iść w nieznane.

Prof. Antoni Podraza, historyk z Uniwersytetu Jagiellońskiego: Miłym zaskoczeniem była dla mnie frekwencja podczas referendum. Z drugiej strony - gdy popatrzymy, jak głosowano w poszczególnych regionach - frekwencja oraz stosunek zwolenników i przeciwników wejście do Unii pokazuje wyraźne pęknięcie na Polskę „A” i Polskę „B”, czyli na bogatych i biednych, pełnych nadziei i przepełnionych lękiem przed Brukselą.

Jan Kubik, poseł PSL: Mój komentarz jest bardzo krótki: społeczeństwo okazało się mądrzejsze niż wszystkie siły polityczne. Na szczęście, mamy jeszcze autorytet, jakim jest Ojciec Święty.

Źródło: *Tak głosowała Polska*, 10.06.2003 r., dostępny w internecie: dziennikpolski24.pl.

Na podstawie tekstu oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe, czy fałszywe.

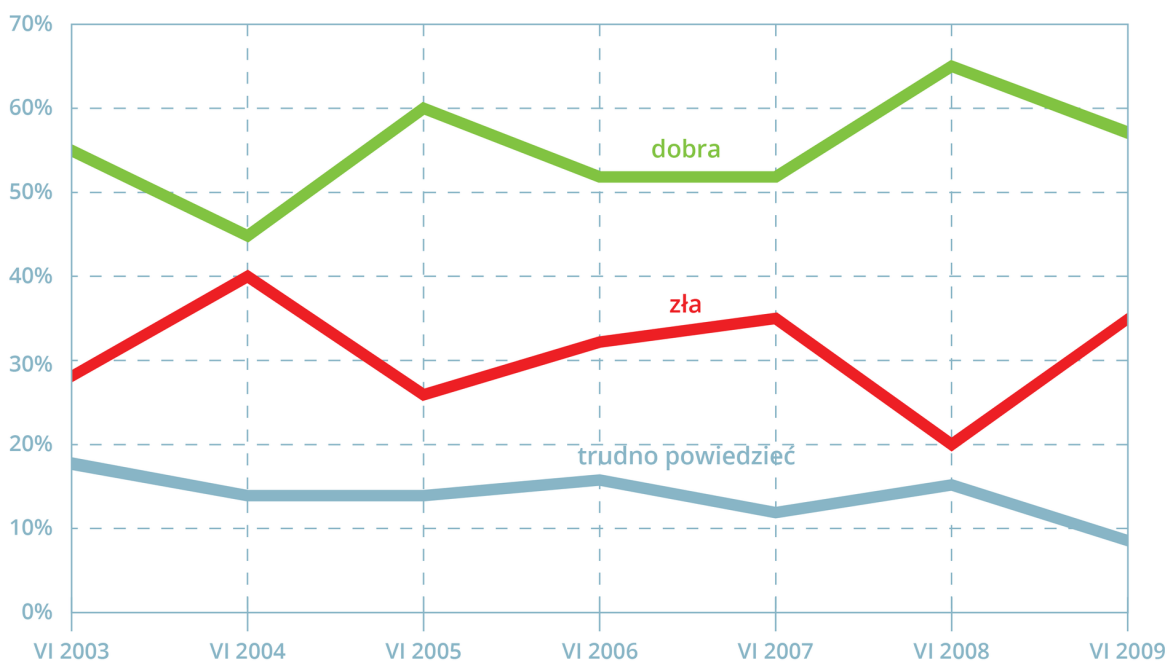
informacja	prawda	fałsz
Prof. Jacek Kurczewski uważa, że znakomity wynik zwolenników integracji z Unią Europejską w referendum jest wynikiem prounijnej agitacji prowadzonej przez polskie władze.	☐	☐
Zdaniem prof. Jacka Kurczewskiego niemal 25% głosów przeciwnych integracji europejskiej w referendum świadczy o tym, że dokonany przez Polaków wybór jest wyborem świadomym i przemyślanym.	☐	☐
Prof. Antoni Podraza spodziewał się wyższej frekwencji w referendum, zwłaszcza wśród mieszkańców tzw. Polski „B”, którzy obawiali się przystąpienia do Unii Europejskiej bardziej niż mieszkańcy zachodniej części Polski.	☐	☐
Posel Jan Kubik zgadza się z prof. Jackiem Kurczewskim w ocenie wpływu polskiego rządu na wynik referendum.	☐	☐

Ćwiczenie 6

Na podstawie danych z wykresu przeanalizuj, jak zmieniała się ocena respondentów dotycząca międzynarodowej sytuacji Polski od chwili wejścia do Unii Europejskiej. Następnie odpowiedz na pytania.

Pytanie do respondentów: **Jaka jest obecnie, Pana(i) zdaniem, międzynarodowa sytuacja Polski?**

Źródło: *Bezpieczeństwo Polski na arenie międzynarodowej, Komunikat z badań CBOS BS/98/2009*

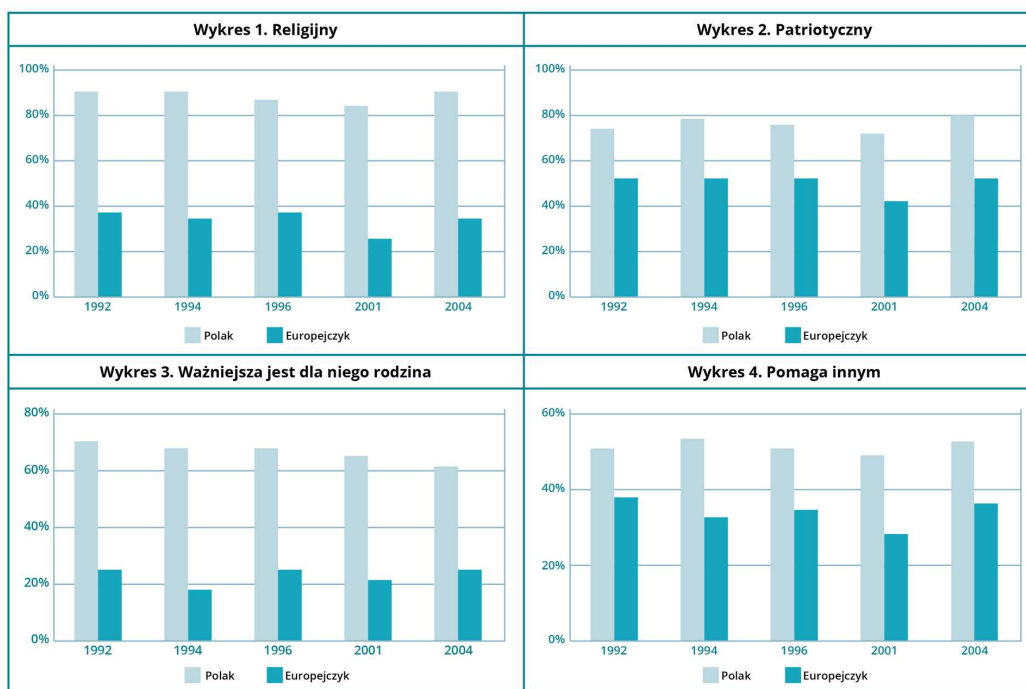
a) Jak zmieniła się ocena respondentów dotycząca międzynarodowej sytuacji Polski w ciągu roku po jej wejściu do Unii Europejskiej?

b) Jakie mogą być przyczyny zmiany sposobu postrzegania międzynarodowej sytuacji Polski po jej akcesji do Unii Europejskiej?

Ćwiczenie 7

Zapoznaj się z wykresami 1–4 przedstawiającymi opinie polskich respondentów (dane przedstawiono w procentach) na temat cech typowego Polaka i typowego Europejczyka. Następnie wykonaj polecenia.

Opracowano na podstawie: www.cbos.pl

Wskaż cechę, w odniesieniu do której respondenci dostrzegają największe różnice między typowym Polakiem a Europejczykiem.

☐ pomaga innym

☐ ważniejsza jest dla niego rodzina

☐ religijny

☐ patriotyczny

Którą cechę wskazuje najmniejszy odsetek respondentów jako charakterystyczną zarówno dla typowego Polaka, jak i typowego Europejczyka?

☐ pomaga innym

☐ ważniejsza jest dla niego rodzina

☐ religijny

☐ patriotyczny

Wskaż cechę, którą w badanym okresie respondenci coraz rzadziej wymieniają jako cechę typowego Polaka.

☐ pomaga innym

☐ ważniejsza jest dla niego rodzina

☐ religijny

☐ patriotyczny

Określ, który obraz – Polaka czy Europejczyka – silniej eksponuje orientację wspólnotową, który zaś indywidualistyczną. Odpowiedź uzasadnij.

Uzasadnienie:

Przeczytaj tekst źródłowy i wykonaj polecenia.

OBWIESZCZENIE PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 21 lipca 2003 r.

o skorygowanym wyniku ogólnokrajowego referendum w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację Traktatu dotyczącego przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej

Uwzględniając wyniki głosowania przeprowadzonego w 25 163 obwodach głosowania, Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła następujące wyniki głosowania:

liczba osób uprawnionych do głosowania 29 864 969

liczba osób, którym wydano karty do głosowania 17 584 085

liczba kart nieważnych wyjętych z urn 1 257

liczba kart ważnych wyjętych z urn 17 576 714

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, iż w głosowaniu oddano:

głosów nieważnych 126 187

głosów ważnych 17 450 527

Na postawione w referendum pytanie: „Czy wyraża Pani/Pan zgodę na przystąpienie Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej?”, liczba oddanych głosów ważnych z odpowiedziami:

pozytywnymi „TAK” wyniosła 13 514 872

negatywnymi „NIE” wyniosła 3 935 655

a) Na podstawie przytoczonego materiału źródłowego rozstrzygnij, czy wynik referendum w sprawie polskiej akcesji do Unii Europejskiej jest wiążący. Swoją odpowiedź uzasadnij, powołując się na odpowiednie regulacje prawne w tej kwestii.

Wynik referendum jest wiążący tak

Uzasadnienie:

b) Na podstawie przytoczonego materiału źródłowego rozstrzygnij, czy w wyniku przeprowadzonego referendum Prezydent RP uzyskał zgodę na ratyfikację Traktatu dotyczącego przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Swoją odpowiedź uzasadnij powołując się na odpowiednie regulacje prawne w tej kwestii.

Czy Prezydent RP uzyskał zgodę na ratyfikację Traktatu dotyczącego przystąpienia Polski do Unii Europejskiej?

tak

Uzasadnienie:

Dla nauczyciela

Autorka: Anna Rabięga

Przedmiot: wiedza o społeczeństwie

Temat: Droga Polski do Unii Europejskiej

Grupa docelowa: III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony

Podstawa programowa:

zakres rozszerzony

XV. Polska polityka zagraniczna.

Uczeń:

1) wyjaśnia, jakie znaczenie w polityce zagranicznej państwa odgrywa racja stanu; wykazuje transformację celów, instrumentów i treści polskiej polityki zagranicznej od lat 90. XX wieku;

2) wyjaśnia zmieniającą się pozycję Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej i determinanty tej pozycji oraz skutki europeizacji polskiej polityki zagranicznej.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
- kompetencje cyfrowe,
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się,
- kompetencje obywatelskie.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- charakteryzuje okoliczności, w jakich rozpoczęła się Polska droga do Unii Europejskiej;
- przedstawia i wyjaśnia najważniejsze etapy integracji Polski z Unią Europejską;
- analizuje korzyści i koszty związane z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm.

Metody i techniki nauczania:

- wywiad;
- dyskusja;
- analiza tekstów źródłowych.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami i dostępem do internetu, słuchawki;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg zajęć:

Faza wstępna:

1. Podczas poprzednich zajęć uczniowie są proszeni o przeprowadzenie wywiadów z członkami rodziny lub znajomymi, którzy byli czynnymi uczestnikami wydarzeń politycznych w czasach przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Wywiady powinny dotyczyć przemyśleń, jakie towarzyszyły im podczas podejmowania decyzji w referendum europejskim oraz wrażeń w dniu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.
2. Przedstawienie tematu i celów zajęć.
3. Prezentacja wywiadów. Nauczyciel prosi uczniów o refleksję i odpowiedź na pytania:
 - Czy przystąpienie Polski do Unii Europejskiej wydaje się wam ważnym momentem w historii naszego państwa? Dlaczego? Co o tym świadczy?
 - Jakie pozytywne emocje i oczekiwania towarzyszyły polskim obywatelom podejmującym decyzję o przyłączeniu naszego państwa do Unii Europejskiej? Jakie obawy?
4. Ćwiczenia 5 i 8. Uczniowie analizują teksty źródłowe i na ich podstawie wykonują ćwiczenia dotyczące referendum akcesyjnego i tego, jak głosowali w nim Polacy.

Faza realizacyjna:

1. Wykorzystanie linii chronologicznej. Celem pracy jest uświadomienie uczniom, jaką rolę odgrywały poszczególne strony/grupy ludzi/organizacje/rodzaje wydarzeń w procesie integracyjnym. Podział klasy na zespoły, którym zostają przypisane kategorie z osi czasu.

Zadaniem zespołów jest przeanalizowanie, jaką rolę odegrała przydzielona im kategoria w procesie przedstawionym na osi czasu:

- Na czym polegało zadanie danej instytucji? Jaką rolę odegrali ludzie? Dokumenty? Wydarzenia?
- Jak przydzielona grupie kategoria odnosi się do innych na osi czasu, np. czy działania tej instytucji są powiązane z reakcją na coś? Czy wywołują określonego typu skutki? Jakich można dostrzec stałe zależności pomiędzy tym elementem osi czasu a innymi?

2. Przedstawienie na forum klasy rezultatów pracy grupowej. Nauczyciel zachęca pozostałych uczniów, by podczas prezentacji sygnalizowali związki, jakie dostrzegają w relacji pomiędzy omawianą kategorią a tą, która była przydzielona ich grupie.

3. W ramach podsumowania zadania chętni/wybrani uczniowie formułują zdania najtrafniej według nich określające udział każdej z kategorii w procesie przedstawionym na osi czasu.

4. Podział klasy na trzy grupy – pierwsza koncentruje się na politycznych, druga na społeczno-ekonomicznych, a trzecia na społeczno-kulturowych kosztach i korzyściach przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Po przydzieleniu tych trzech kategorii uczniowie w parach analizują interaktywny widżet „Korzyści i koszty przystąpienia do UE”, wybierają po jednej pozytywnej i jednej negatywnej przewidywanej konsekwencji naszego członkostwa w Unii i odnoszą się do nich z dzisiejszej perspektywy. Czy nadzieje się spełniły? Czy obawy okazały się słuszne?

5. Po upływie czasu wyznaczonego chętni/wybrani uczniowie przedstawiają swoje refleksje. Warto pozwolić uczniom odnieść się do jak największej liczby opisanych kosztów i korzyści, a jeśli pojawiają się odmienne zdania – pozwolić na dyskusję.

6. W ramach podsumowania w klasie przeprowadzane jest głosowanie – czy gdybyśmy dziś zdecydowali o przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, byłbyś zwolennikiem czy przeciwnikiem?

Faza podsumowująca:

1. Uczniowie podsumowują zgromadzoną wiedzę, odpowiadając na pytania:

- Jakimi ramami czasowymi obejmuje droga Polski do Unii Europejskiej? Czym się rozpoczęła i zakończyła?
- Jakimi datami były w tym procesie najważniejsze? Dlaczego?
- Od kogo i czego zależały postępy procesu integracji Polski z Unią Europejską? W jaki sposób?

Praca domowa:

1. Nauczyciel przydziela każdemu uczniowi jeden element z osi czasu (np. według numerów z dziennika) lub prosi, by każdy uczeń wybrał sobie dowolny element. Zadanie dla ucznia: Poszukaj dodatkowych informacji związanych z wybranym elementem osi czasu i napisz krótką wypowiedź na ten temat.

2. Wybierz dowolny element z osi czasu „Droga Polski do Unii Europejskiej” i stwórz własną, pięcioelementową oś czasu, która dokładniej pokaże wydarzenia towarzyszące wybranemu przez ciebie elementowi.

Materiały pomocnicze:

1. *Polska w Unii Europejskiej: wyzwania, możliwości, ograniczenia*, Europejskie Centrum Edukacyjne, Toruń 2013.

2. S. Trzeciak, *Gra o Europę: negocjacje akcesyjne Polski z Unią Europejską*, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2010

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimedium:

Linie chronologiczną można wykorzystać również do grupowego czytania wydarzeń opisanych na osi i tworzenia wspólnej opowieści. Indywidualne odczytywanie osi przez uczniów skłania ich do refleksji na temat wagi lub znaczenia omawianego tematu, np. kiedy po raz pierwszy usłyszeli o kwestiach związanych z Unią Europejską albo w jaki sposób jest ona obecna w ich codziennym życiu.